

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2023-007

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum 17 januari 2023
Zaaknummer Z/21/386239 /ADV/23/1140524
Onderwerp Vervolgstappen n.a.v. uitspraak rechtbank Gelderland
Portefeuillehouder L. van Riswijk

Contactpersoon E. Slood
E-mail e.slood@zevenaar.nl
Telefoon 0316-595111

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

De rechtbank heeft op 15 december 2022 een uitspraak gedaan in de beroepsprocedure die was ingesteld tegen de beslissing op bezwaar waarbij u, als rechtsopvolger van de enquêtecommissie, het bezwaar niet-ontvankelijk heeft verklaard. Dit bezwaar was gericht op de publicatie van het beperkingenbesluit van 25 oktober 2017 waarbij de enquêtecommissie met toepassing van de Archiefwet 1995 beperkingen aan de openbaarheid heeft gesteld op de onderzoeksdocumenten van de enquêtecommissie P&O. Via deze raadsinformatiebrief informeert het college u daarover.

Kernboodschap

Bij besluit van 25 oktober 2017 heeft de enquêtecommissie met toepassing van de Archiefwet 1995 beperkingen aan de openbaarheid gesteld op de onderzoeksdocumenten gedurende de maximale termijn van 75 jaar na 16 mei 2012 en bepaald dat deze onderzoeksdocumenten worden overgebracht naar en bewaard in de archiefbewaarplaats van de gemeente bij het Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg (hierna SALD). Tegen dit besluit is bezwaar gemaakt. Dit bezwaar is door de raad, als rechtsopvolger van de enquêtecommissie, niet-ontvankelijk verklaard. Tegen dit besluit van 12 augustus 2020 is beroep ingesteld.

De rechtbank Gelderland heeft op 15 december 2022 uitspraak gedaan in deze beroepszaak. De rechtbank heeft het bestreden besluit vernietigd, waardoor het college nu een nieuw besluit op bezwaar moet gaan nemen.

Het oordeel van de rechtbank in deze zaak is gelijk aan het oordeel dat zij eerder gaf, namelijk in de uitspraak van 29 juni 2022. Die uitspraak ging ook over een verzoek om inzage in de enquêtestukken die naar de archiefbezwaarplaats zijn overgebracht. De rechtbank overwoog dat alleen het college van burgemeester en wethouders beperkingen aan de openbaarheid mag stellen. De rechtbank was in deze

zaak van mening dat de enquêtecommissie niet bevoegd was om het besluit tot beperkingen van de openbaarheid te nemen. De rechtbank is nog steeds van oordeel dat de enquêtecommissie niet bevoegd was om beperkingen aan de openbaarheid te stellen.

Het college kan zich niet verenigen met de uitspraak van de rechtbank Gelderland, omdat deze uitspraken nauw verweven zijn met het lopende herbeoordelingsproces van de door de enquêtecommissie P&O overgedragen archiefbescheiden aan het Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg. Bovendien sluit deze uitspraak aan bij de eerdere uitspraak van de rechtbank Gelderland, d.d. 29 juni 2022, waartegen door de Streekarchivaris hoger beroep is ingesteld. Daarom heeft het college op 10 januari 2023 besloten om Hekkelman advocaten te vragen om namens de gemeente hoger beroep in te laten stellen tegen deze uitspraak en eveneens via een voorlopige voorziening te verzoeken om de uitspraak van de rechtbank te schorsen totdat is beslist op het hoger beroep.

Context

- ☐ Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
- ☐ Collegeprogramma
- ☐ Motie/amendement/toezegging
- ☒ Anders, namelijk informeren over het ingestelde hoger beroep.

Inhoudelijke boodschap

De rechtbank heeft het college opgedragen om in deze zaak een nieuw besluit op bezwaar te nemen met in achtneming van de aanwijzingen van de rechtbank. Om te voorkomen dat er dan wederom een geschil zal ontstaan moet middels een voorlopige voorziening worden verzocht om schorsing van de deze uitspraak. Hiermee wordt voorkomen dat er al een nieuw besluit op bezwaar moet worden genomen voordat de afdeling uitspraak heeft gedaan in hoger beroep.

Het Afdelingshoofd Bedrijfsvoering is gemandateerd om het procesbesluit te nemen namens het college van burgemeester en wethouders volgens de Mandaatregeling Zevenaar 2022, bijlage 3 onder 11 en gelet op het bepaalde in artikel 160 lid 1, sub e, Gemeentewet.

Het college is, zoals u weet, nog bezig met het herbeoordelingsproces. Om te voorkomen dat we verwickeld blijven in nieuwe procedures die raken aan de archivering van de archiefbescheiden van de enquêtecommissie P&O is het niet wenselijk om een nieuwe beslissing op bezwaar te nemen in deze zaak waarin de rechtbank op 15 december 2022 uitspraak heeft gedaan. Mede daarom is het van belang dat de voorzieningenrechter deze uitspraak schorst en de Afdeling wordt verzocht om de lopende zaken te bundelen vanwege de onderlinge verwevenheid.

Daarnaast is het college er alles aan gelegen om het herbeoordelingsproces zo spoedig mogelijk af te wikkelen. Dat is namelijk de enige manier om een einde te maken aan de stroom procedures die op dit moment tegen de gemeente gevoerd worden. Er is reeds extra formatie beschikbaar gesteld om ruimte binnen het team Juridische zaken te creëren om hier een vervolg aan te kunnen geven op korte termijn. Daarnaast zal er binnen het bestuur van het SALD ook aandacht worden gevraagd voor een spoedige afwikkeling van het herbeoordelingsproces.

Wij zullen u naar verwachting in april tijdens een informatieavond verder informeren over de stand van zaken in het herbeoordelingsproces en aanverwante procedures.

Een geanonimiseerde versie van de uitspraak van de rechtbank is als bijlage bij deze RIB gevoegd.

Communicatie en vervolgproces

Communicatie naar buiten

De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State zal betrokkene informeren.

Vervolgproces

De uitspraak in de voorlopige voorziening, dan wel het hoger beroep, moet worden afgewacht alvorens er verdere stappen in dit proces kunnen worden gezet.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Bijlagen

1. Geanonimiseerde versie uitspraak rechtbank ARN21 1697 WBP

uitspraak

RECHTBANK GELDERLAND

Zittingsplaats Arnhem

Bestuursrecht

zaaknummer: ARN 21/1697

uitspraak van de enkelvoudige kamer van
in de zaak tussen

15 DEC 2022

[REDACTED] eiser

en

de raad van de gemeente Zevenaar
(gemachtigden: [REDACTED])

Inleiding

1. Bij besluit van 25 oktober 2017 heeft de enquêtecommissie gemeente Zevenaar met toepassing van artikel 15, eerste lid, aanhef en onder a en c, van de Archiefwet 1995 (Archiefwet) geheimhouding opgelegd op onderzoeksdocumenten gedurende de maximale termijn van 75 jaar na 16 mei 2012 en bepaald dat deze geheime onderzoeksdocumenten worden overgebracht naar en bewaard in het Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg.

1.1. Met het bestreden besluit van 11 februari 2021 heeft de raad het door eiser daartegen gemaakte bezwaar niet-ontvankelijk verklaard.

1.2. De raad heeft met een verweerschrift op het beroep gereageerd.

1.3. De rechtbank heeft het beroep op 8 november 2022 op zitting behandeld. Hieraan hebben deelgenomen: eiser en namens de raad [REDACTED] en [REDACTED].

Beoordeling door de rechtbank

Was de raad bevoegd?

2. In haar uitspraak van 29 juni 2022¹ heeft de rechtbank – voor zover hier van belang – het volgende overwogen. Alleen het college van burgemeester en wethouders van Zevenaar (college) mocht beperkingen aan de openbaarheid stellen. De enquêtecommissie was niet bevoegd om het besluit tot beperking van de openbaarheid te nemen.

2.1. De rechtbank is nog steeds van oordeel, op de gronden zoals weergegeven in de uitspraak van 29 juni 2022, dat de enquêtecommissie niet bevoegd was om het besluit van 25 oktober 2017 te nemen.

¹ ECLI:NL:RBGEL:2022:3468.

2.2. Op 5 juli 2022 heeft het college het besluit van de enquêtecommissie van 25 oktober 2017 bekrachtigd. Voor deze zaak betekent dit dat het college had moeten beslissen op het bezwaar van eiser. De raad was hiertoe niet bevoegd. Daarom is het beroep gegrond en moet het bestreden besluit van 11 februari 2021 worden vernietigd. Een nieuw besluit op bezwaar zal door het college genomen moeten worden.

3. In verband met het nieuw te nemen besluit op bezwaar door het college geeft de rechtbank de volgende voorlopige oordelen.

3.1. Ten eerste. In de zaak 21/3662 tussen eiser en het college waarin de rechtbank vandaag ook uitspraak heeft gedaan, heeft de rechtbank geoordeeld dat het college zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat zijn beslissing van 17 november 2020 - een vergelijkbaar beperkingsbesluit als in deze zaak - geen externe werking (lees: geen extern rechtsgevolg) heeft en dat het college het bezwaar van eiser tegen dat besluit ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard. De rechtbank neemt haar oordeel en de daaraan ten grondslag liggende motivering in zaak 21/3662 in deze zaak over. Dat leidt tot het voorlopige oordeel dat het beperkingsbesluit van 25 oktober 2017 extern rechtsgevolg heeft.

3.2. Ten tweede. Een besluit treedt niet in werking voordat het is bekendgemaakt. De bekendmaking van besluiten die niet tot een of meer belanghebbenden zijn gericht, geschiedt op een in de Bekendmakingswet bepaalde wijze. Dat betekent dat deze besluiten in een officieel elektronisch publicatieblad bekend worden gemaakt. Het besluit van 25 oktober 2017 is een besluit dat niet tot een of meer belanghebbenden is gericht. Dit betekent dat dit besluit door de publicatie in het Gemeenteblad van 12 augustus 2020, nr. 206781, op 12 augustus 2020 is bekendgemaakt. Niet in geschil is dat de raad het bezwaarschrift van eiser op 16 september 2020 heeft ontvangen. Eiser heeft naar voorlopige oordeel van de rechtbank dus tijdig bezwaar gemaakt.

Wat moet de raad aan eiser vergoeden?

4. Omdat het beroep gegrond is moet de raad het griffierecht aan eiser vergoeden. Eiser heeft geen proceskosten gemaakt die vergoed kunnen worden.

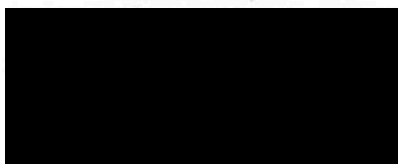
Beslissing

De rechtbank:

- verklaart het beroep gegrond;
- vernietigt het besluit van 11 februari 2021;
- bepaalt dat de raad het griffierecht van € 181 aan eiser moet vergoeden.

Deze uitspraak is gedaan door [REDACTED] rechter, in aanwezigheid van [REDACTED] griffier. De uitspraak is uitgesproken in het openbaar op

15 DEC 2022

griffier

de rechter is verhinderd de uitspraak te ondertekenen.

Een afschrift van deze uitspraak is verzonden aan partijen op:

15 DEC 2022

Informatie over hoger beroep

Een partij die het niet eens is met deze uitspraak, kan een hogerberoepschrift sturen naar de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State waarin wordt uitgelegd waarom deze partij het niet eens is met deze uitspraak. Het hogerberoepschrift moet worden ingediend binnen zes weken na de dag waarop deze uitspraak is verzonden. Kan de indiener de behandeling van het hoger beroep niet afwachten, omdat de zaak spoed heeft, dan kan de indiener de voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State vragen om een voorlopige voorziening (een tijdelijke maatregel) te treffen.

Voor kopie conform

De griffier van de
rechtbank Gelderland